

ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο.Π. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΜΑΔΑ Α΄

A.1.1. Να ορίσετε με συντομία τους παρακάτω ιστορικούς όρους:

- Οργανικός Νόμος
- Συνθήκη Κιουτσούκ Καϊναρτζή
- ΔΟΕ

Μονάδες 12

A.1.2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω περιόδους ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ).

1. Οι άνδρες άνω των 45 ετών που δεν στρατεύονταν επάνδρωσαν τα τάγματα εργασίας, από τα οποία, όταν λιποτακούσαν και συλλαμβάνονταν, εκτελούνταν.
2. Ο Τρικούπης στόχευε στον εξορθολογισμό της διοίκησης και στη συγκρότηση κράτους δικαίου.
3. Η εφαρμογή της αγροτικής μεταρρύθμισης από τον Βενιζέλο αποδείχθηκε δύσκολη υπόθεση και οι τριβές που προκλήθηκαν προκάλεσαν συγκρούσεις, η πιο σημαντική από τις οποίες έγινε στο χωριό Κιλελέρ.
4. Μετά τους βαλκανικούς πολέμους η βιομηχανία παρέμεινε προσηλωμένη σε δευτερεύουσες δραστηριότητες.
5. Με το άρθρο 4 της Συνθήκης του Λονδίνου ο σουλτάνος παραιτήθηκε από κάθε δικαίωμά του στην Κρήτη, η οποία εντάχθηκε στην ελληνική επικράτεια ως οργανικό και αναπόσπαστο τμήμα της.

Μονάδες 10

A.2.1. α) Τι γνωρίζετε για την ίδρυση και τη δραστηριότητα της Εθνικής Τράπεζας το 1841 και ποιος ο ρόλος που επρόκειτο να αναλάβει η Τράπεζα της Ελλάδος το 1927 αμέσως μετά την ίδρυση της; β) Ποια άλλα τραπεζικά και ασφαλιστικά ιδρύματα δημιουργήθηκαν στην Ελλάδα μετά το 1860;

Μονάδες 14

A.2.2. Να αξιολογήσετε το έργο της ΕΑΠ δεδομένων των αντικειμενικών δυσχερειών που αντιμετώπιζε το ελληνικό κράτος κατά την ταραγμένη δεκαετία 1920 -1930.

Μονάδες 14

ΟΜΑΔΑ Β΄

Β1. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τα στοιχεία των παραθεμάτων απαντήστε στα παρακάτω ερωτήματα: Κάτω από ποιες συνθήκες οι Κρήτες αποφάσισαν να εκδώσουν το ενωτικό ψήφισμα το 1908 και ποιες πολιτικές εξελίξεις ακολούθησαν τόσο στο ίδιο το νησί όσο και στην Ελλάδα αμέσως μετά από την έκδοσή του;

Μονάδες 25

Πηγή 1

Οι Νεότουρκοι όμως είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στο ζήτημα αυτό (της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα). Ενώ δεν αντιδρούν δυναμικά, όταν οι Βούλγαροι κηρύσσουν την ανεξαρτησία του κράτους τους και οι Αυστριακοί ενσωματώνουν στην αυτοκρατορία τους τη Βοσνία και την Ερζεγοβίνη, δείχνονται, για λόγους γοήτρου απέναντι του κρητικού λαού, ανένδοτοι, όταν, κατά την απουσία του ύπατου Αρμοστή Αλέξανδρου Ζαΐμη, οι κρητικοί κηρύσσουν την ένωση [...]. Η κυβέρνηση Γ. Θεοτόκη βάλλεται από παντού. Ανθελληνικά συλλαλητήρια οργανώνονται στην Τουρκία και πύρινα άρθρα γράφονται στον τουρκικό τύπο, γεμάτα απειλές εναντίον των Κρητικών και ιδίως εναντίον του ελληνικού βασιλείου, ενώ η στάση των μεγάλων δυνάμεων γίνεται δυσμενής. Αλλά και η αγανάκτηση του ελληνικού λαού φθάνει στο κατακόρυφο και εκδηλώνει την περιφρόνησή του προς τους αντιπροσώπους του στη βουλή βλέποντάς τους να τηρούν μια αναποφάσιστη στάση εμπρός στην ξαφνική αυτή κρίση. Εμπρός σ' αυτή την θύελλα η κυβέρνηση Θεοτόκη αναγκάζεται να παραιτηθεί, ενώ ο νέος πρωθυπουργός Δ. Ράλλης, φοβούμενος την εξέλιξη των γεγονότων σε νέο ελληνοτουρκικό πόλεμο, σπεύδει να διαβεβαιώσει τον Τούρκο πρεσβευτή ότι θα αποφύγει να ενθαρρύνει τους επαναστάτες της Κρήτης και ότι θα συμμορφωθεί με τις αποφάσεις των Δυνάμεων.

A.E. Βακαλόπουλος, Νέα Ελληνική Ιστορία, 1204 -1985, εκδ. Βάνιας, 1996

Πηγή 2

Την επομένη (25 Σεπτεμβρίου) τα μέλη της Κυβέρνησης της Κρήτης έδωσαν ενώπιον του επισκόπου Κυδωνίας και Αποκορώνου όρκο στο όνομα του Βασιλέως των Ελλήνων, η Κρητική Βουλή με τη σειρά της επικύρωσε τα ψηφίσματα της ένωσης, εξέδωσε επίσης δικό της πανηγυρικό ψήφισμα και προχώρησε στην κατάργηση της Αρμοστείας. Το κρητικό σύνταγμα καταργείται και εισάγεται το ελληνικό. Η ελληνική κυβέρνηση υπέδειξε στον Αλ. Ζαΐμη να μην επιστρέψει στην Κρήτη, όπου νέα Προσωρινή Κυβέρνηση (διακομματική) σχηματίστηκε από τους Ελ. Βενιζέλο, Μιν. Πιτυχάκη, Εμμ. Λογιάδη, Χαρ. Παυλογοώρη, με Πρόεδρο τον Αντ. Μιχελιδάκη. Η ελληνική Κυβέρνηση, για να αποφύγει τις αντιδράσεις της Τουρκίας και τις διεθνείς περιπλοκές, δεν προχώρησε στην επίσημη αναγνώριση της ένωσης και περιορίστηκε σε παρασκηνιακές οδηγίες.

Θεοχάρης Δετοράκης, Ιστορία της Κρήτης, Ηράκλειο 1990.

B2. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις και τα παραθέματα που σας δίνονται, α) να περιγράψετε το αναθεωρητικό και νομοθετικό έργο της κυβέρνησης του Βενιζέλου το πρώτο εξάμηνο του 1911 και β) να αναφερθείτε στη δομή του κόμματος των φιλελευθέρων και στην άμεση απόρροια αυτής.

Μονάδες 25

Πηγή 1

Το Σύνταγμα δημοσιεύτηκε στη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και τέθηκε σε ισχύ στις 1/6/1911. Από τις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις (:τροποποιήθηκαν ή συμπληρώθηκαν 55 άρθρα από τα 110 του Συντάγματος) οι πιο σημαντικές ήταν οι ακόλουθες:

- Η ανάθεση του ελέγχου του κύρους των βουλευτικών εκλογών ανήκει όχι πλέον στη Βουλή αλλά σε Ειδικό Δικαστήριο (Εκλογοδικείο) που το απάρτιζαν αεροπαγίτες και εφέτες.
- Η ελάττωση της απαιτούμενης ηλικίας των εκλογίμων ως βουλευτών από το 30^ο έτος στο 25^ο.
- Η κατοχύρωση της δικαστικής ανεξαρτησίας με τη θέσπιση της μονιμότητας των εισαγγελέων και την ίδρυση του «Ανώτατου Συμβουλίου», αρμόδιου για τις τοποθετήσεις, μεταθέσεις κλπ των δικαστικών.
- Η πληρέστερη διασφάλιση των ατομικών ελευθεριών και ιδίως της προσωπικής ελευθερίας και ασφάλειας, της φορολογικής ισότητας, του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι και του ασύλου της κατοικίας.

Γ. Αναστασιάδης, Η Συνταγματική Μεταρρύθμιση

Πηγή 2

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος είναι προδρομική μορφή. Το κόμμα του, το κόμμα των φιλελευθέρων, είναι το πιο προοδευτικό της εποχής του, συγκεντρώνει μέσα στους κόλπους του ευφυή και ικανά στελέχη, που δίνουν πνοή δημιουργική στην πορεία του και τα οποία αργότερα αποσχίζονται και διακρίνονται ως αρχηγοί χωριστών κομμάτων. Τα κόμματα αυτά ανδρώθηκαν κάτω από τη σκιά του Βενιζέλου, αλλά βαθμιαία έχασαν την άμεση επαφή τους με τα προβλήματα και τις επείγουσες ανάγκες του ελληνικού λαού. Το φιλελεύθερο κόμμα είναι το πρώτο ελληνικό κόμμα που γνώρισε αληθινή ανάπτυξη, εσωτερική οργάνωση, έστω και στοιχειώδη, στηριγμένη στις λέσχες του. Εκεί συναντιόνταν όσοι το συμπαθούσαν και έπαιρναν μέρος στις πολυποικίλες συζητήσεις που γίνονταν.

Α.Ε. Βακαλόπουλος, Νέα Ελληνική Ιστορία, 1204 -1985, εκδ. Βάνιας, 1996

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΔΟΥΔΟΥΜΗ ΕΛΙΝΑ - ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ
ΚΑΡΑΠΠΕΡΗ ΑΘΑΝΑΣΙΑ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΛΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ**

